

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՍՏԽԱՐՀԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԵՎ
ՄԻԱՄԱԿԱՆ ՔՏՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Ո Ւ Ղ Ե Ց Ո Ւ Յ Ց

Պատասխանատու՝ ՎԱՐԴԱՆ ՊԱՐՍԱՍՅԱՆ

Գնահատման և թեստավորման կենտրոնը շնորհակալություն է հայտնում ՀՀ բուհերի պատմության ամբիոններին, ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի պատմության ինստիտուտին, ԿԳՆ կրթության ազգային ինստիտուտին, ուսուցչներին և բոլոր շահագողիո անձանց՝ ուղեցույցի նախագծի վերաբերյալ հայտնած կարծիքների, ներկայացրած առաջարկությունների և դիտողությունների համար, որոնք հաշվի են առնվել ուղեցույցի սույն տարրերակում:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան	4
Թեստի կառուցվածքը	5
Առաջադրանքների կառուցվածքային տեսակները	7
Թեստային առաջադրանքներում ընդգրկվող նյութը.....	10
Պատասխանների ձևաթիվի նմուշ	17
Հանձնարարվող գրականություն	19

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ուղեցույցում ներկայացված է 2016 թ. պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստի նոր կառուցվածքը, տրված են առաջադրանքների թեմատիկ, բովանդակային և կառուցվածքային տեսակների համամասնությունը, առաջադրանքների կառուցվածքային տիպերը, դրանց լուծման եղանակների և պատասխանների ձևաբղում լրացման կարգի բացատրությունները, առաջադրանքներում ընդգրկվելիք ծրագրային նյութի շրջանակները, պատասխանների ձևաբղումի նմուշը և պատասխանի գնահատման չափանիշները:

ԹԵՍՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Զննական թեստը բաղկացած է ընտրովի պատասխաններով 80 առաջադրանքներից: Այս կազմված է Ա և Բ մակարդակներից: Ա մակարդակը պարունակում է 50 առաջադրանք (1-50-րդ), իսկ Բ մակարդակը՝ 30 առաջադրանք (51-80-րդ):

Զննական թեստում առաջադրանքներն ըստ տիպերի դասակարգված են հետևյալ սկզբունքով.

Ա մակարդակում՝

- տարեթվերի իմացություն,
- փաստերի և երևոյթների իմացություն,
- պատմական տերմինների և հասկացությունների իմացություն,
- պատմական իրադարձությունների և երևոյթների պատճառների ու հետևանքների իմացություն,
- փաստերի հաջորդականության իմացություն,
- աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ,
- համապատասխանեցում:

Բ մակարդակում առաջադրանքների դասակարգումը կատարվել է գրեթե նույն սկզբունքով: Տարբերությունն այն է, որ Ա մակարդակի առաջին երկու տիպի առաջադրանքները փոխարինվել են պատմական փաստերի համադրման և խմբավորման առաջադրանքներով:

Առաջադրանքների տիպերը ներկայացված են հետևյալ համամասնությամբ.

Առաջադրանքների տիպերը	Ա մակարդակ	Բ մակարդակ
I. տարեթվերի իմացություն	12 (1-7, 21-25)	
II. փաստերի և երևոյթների իմացություն	14 (8-14, 26-30, 39-40)	
III. պատմական տերմինների և հասկացությունների իմացություն	2 (15-16)	6 (54-56, 70-72)
IV. պատմական իրադարձությունների ու երևոյթների պատճառների և հետևանքների իմացություն	4 (31-32, 41-42)	5(57-59, 73-74)
V. պատմական իրադարձությունների հաջորդականության իմացություն	9 (17-20, 33-34, 43-45)	5 (60-62, 75-76)
VI. աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ	2 (35-36)	2 (63-64)
VII. համապատասխանեցում	7 (37-38, 46-50)	6 (65-66, 77-80)
VIII. պատմական փաստերի համադրում և խմբավորում		6 (51-53, 67-69)

Առաջադրանքների կառուցվածքային տեսակները

Միասնական քննության բեստի բոլոր 80 առաջադրանքները կազմված են ճիշտ պատասխանն ընտրելու սկզբունքով, այսինքն՝ տրված չորս պատասխաններից միայն մեկն է ճիշտ: Յուրաքանչյուր առաջադրանքի ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 1 միավոր, սխալ պատասխանը կամ պատասխանի բացակայությունը՝ 0: Բոլոր առաջադրանքներին տրվող միավորների ընդհանուր գումարը կազմում է 80:

Առաջադրանքների պահանջները հիմնականում ձևակերպվում են հարցերի (ա) կամ հանձնարարությունների (բ) ձևով: Օրինակ՝

ա) Ո՞ր փարավոնն է հիմնադրել Եգիպտոսի Նոր թագավորությունը:

բ) Պատմական իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

Բոլոր առաջադրանքների պահանջները ներկայացված են հարցի կամ հանձնարարության ձևով: Տրված է պատասխանի չորս տարբերակ, որոնցից դիմումը պետք է ընտրի միակ ճիշտ պատասխանը:

ԹԵՍՏԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թեստում ընդգրկված առաջադրանքները կազմվել են հանրակրթական ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների «Համաշխարհային պատմություն» առարկայի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի ծրագրի (հաստատված 2008 թ. ՀՀ ԿԳՆ կողմից) և դրան համապատասխան ստեղծված «Համաշխարհային պատմություն» (10-րդ դասարան, Երևան, 2009), «Համաշխարհային պատմություն» (11-րդ դասարան, Երևան, 2010), «Համաշխարհային պատմություն» (12-րդ դասարան, Երևան, 2011) ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար նախատեսված դասագրքերի ուսումնական նյութի հիման վրա:

Հաշվի առնելով նշված դասագրքերում ընդգրկված նյութի ընդհանուր ծավալը և ելնելով դիմորդների շահերից՝ որոշ թեմաներ չեն ընդգրկվել բովանդակային դասիցում: Փոխարենը թեստային առաջադրանքները կազմելիս օգտագործվել են 11-րդ և 12-րդ դասարանների համար նախատեսված դասագրքերի վերջում գետեղված «Հասկացությունների և եզրերի (տերմինների) բառարանները», ինչպես նաև 12-րդ դասարանի դասագրի «Հավելվածներ» բաժնի նյութը:

Պատասխանների ձևարդրում յուրաքանչյուր առաջադրանքի համար տրված է չորս վանդակ: Առաջադրանքի ճիշտ պատասխանը ձևարդրում անցկացնելու համար տվյալ համարի առաջադրանքին համապատասխան վանդակում անհրաժեշտ է դնել «X» նշանը: Օրինակ՝

9 Ինչպե՞ս էին անվանում Հին Հռոմում իրար դեմ կռվելու համար հատուկ վարժեցված ստրուկներին.

- 1) նորիլ
- 2) դիկտատոր
- 3) իմպերատոր

4) գլատիատոր

Ա մակարդակ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1											
2		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2											
3		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3											
4		☐	☒	☐	4																	

Եթե դիմորդը ցանկանում է ուղղել իր սխալ նշումը, ապա պատասխանների ձևաբղբում «**Սխալ նշված պատասխանները փոխելու տեղը**» հատվածում պետք է գրանցի առաջադրանքի համարը և կատարի նոր նշում՝ հետևյալ ձևով.

սխալ նշում

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	☐	X	☐	☐						
2	☐	*	☐	☐						
3	☐									
4	☐									

ուղղված տարրերակ

15	☐	☐	☐
1	X	☐	☐
2	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐

Անձնագիր
Անձնագիր
Գործադրություն
Դաշտում ստուգային
Ոճաչափություն

ԹԵՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒՄԸ ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ՆՅՈՒԹԸ

Հին շրջան

Գլուխ Ա. ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թեմա 1. Արևելքի առաջին պետությունները

Շումերի քաղաք-պետությունները: Պետության կազմավորումը Եգիպտոսում:

Թեմա 2. Համաեզիպտական պետությունը

Հին բագավորություն: Միջին բագավորություն: Ուշ բագավորություն: Նոր բագավորություն:

Թեմա 3. Խեթական պետությունը, Բարեկրնիան և Ասորեստանը Ք. ա. II հազարամյակում

Խեթական պետությունը: Բարեկրնիան: Վաղ Ասորեստանը:

Թեմա 4. Նոր Ասորեստանյան և Նոր Բարեկրնյան տերությունները: Իրանական բարձրավանդակը

Նոր Ասորեստանյան տերությունը: Նոր Բարեկրնյան տերությունը: Աքեմենյան տերությունը:

Գլուխ Բ. ԱՐԵՎՈՏՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թեմա 5. Վաղ և դասական շրջանների հմտական պոլիսը

Վաղ հմտական պոլիսը: Արենական պոլիսի ձևավորումը. Սոլոն: Վիսթենների բարեփոխումները: Սպարտա:

Թեմա 6. Հունաստանը Ք. ա. V դարում

Հոյեն-ապարակական պատերազմները: Արենական պետության ոսկեդարը. Պերիկլես: Պերապոնեայան պատերազմները:

Թեմա 7. Հռոմը՝ Միջերկրական ծովի ավազանի գերիշխող

Հռոմը և Կարրագենները: Մակեդոնական երկրորդ պատերազմը: Պատերազմ Սելևկյան պետության դեմ: Մակեդոնիայի և Հունաստանի նվաճումը:

Թեմա 8. Հանրապետությունից կայսրություն

Հանրապետական կարգի ճգնաժամը Հռոմում: Առաջին եռապետությունը: Երկրորդ եռապետությունը:

Գլուխ Գ. ՀԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԾԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՊԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Թեմա 9. Գիտությունը

Սարեմատիկան և աստղագիտությունը: Փիլիսոփայությունը և պատմագիտությունը:

Թեմա 10. Կրոն

Արևելքի կրոնական համակարգերը: Հունահռոմեական աշխարհի կրոնական համակարգը:

Թեմա 11. Արվեստը

Արևելյան երկրներ: Արևմտյան երկրներ:

Գլուխ Դ. ՀԻՆ ԱՇԽԱՔՀԻ ԱՎԱՐՏԸ

Թեմա 12. Հելլենիստական աշխարհը

Հունաստանի նվաճումը Մակեդոնիայի կողմից: Աքեմենյան տերության նվաճումը: Հելլենիստական պետությունները: Հելլենիզմ:

Թեմա 13. Հրոմնական կայսրությունը I-V դարերում

Օգոստոսի պրինցիպատը: Վաղ կայսրությունը: Ուշ կայսրությունը: Արևմտյան կայսրության անկումը:

ՍԻԶԻՆ ԴԱՐԵՐ

Գլուխ Ա. ԱՆՑՈՒՄ ՍԻԶՆԱԴԱՐՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

Թեմա 14. Պետությունը վաղ միջնադարում

Թագավորական իշխանության կազմակերպումը: Ֆրանկական թագավորությունը: Սալիսական դատաստանագիրը: Կարլոս Մարտելի ուսումնական բարեփոխումները:

Թեմա 15. Պայքար Արևմտահռոմեական կայսրության ժառանգության համար

Կարլոս Սեծի կայսրությունը: Վերդենի դաշնագիրը: Սրբազն հոռմեական կայսրությունը:

Թեմա 16. Քրիստոնեական եկեղեցին վաղ միջնադարում

Քրիստոնեության տարածումը Արևմտյան Եվրոպայում: Պապականության առաջացումը: Հերետիկոսական շարժմուները:

Թեմա 17. Վաղ միջնադարի եկեղեցական մշակույթը

Կրթական համակարգը: Պատմագրությունը: Գրականությունը:

Թեմա 18. Բյուզանդիան V-VIII դարերում

Բյուզանդական քաղաքակրթության ձևավորումը: Կայսերական իշխանությունը: Քրիստոնեական եկեղեցու կազմակերպումը: Արքայութական հակամարտությունը:

Գլուխ Բ. ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԵԼՔԸ ԵՎՐՈՊԱՅՈՒՄ

Թեմա 19. Խաչակրաց արշավանքները

Արշավանքների պատճառները: Առաջին և երկրորդ արշավանքները: Խաչակրաց երրորդ արշավանքը: Խաչակրաց հաջորդ արշավանքները: Խաչակրաց արշավանքների հետևանքները:

Թեմա 20. Սոցիալական միջավայրի վերակառուցումը դասական միջնադարում

Գյուղատնտեսությունը: Միջնադարյան քաղաքների առաջացումը: Արիստոր և առևտուրը:

Թեմա 21. Դասային միավետության առաջացումը

Ավատատիրական հասարակության դասերի ձևավորման ավարտը: Անգլիական խորհրդարանը: Գլխավոր շտատները Ֆրանսիայում: Ազգային պետությունների ձևավորումը:

Թեմա 22. Դասական միջնադարի մշակույթը: Վաղ Վերածնունդը Իտալիայում

Կրթական համակարգը: Սրոլաստիկա: Թովմա Աքվինացի: Վաղ Վերա-
ծնունդը Խոտիխյում:

Թեմա 23. Քյուզանդիան IX-XV դարերում

Մակերդնական (Հայկական) վերածնունդը: Չորրորդ խաչակրաց
արշավանքը և Քյուզանդիան: Քյուզանդական կայսրության անկումը:

Թեմա 24. Միջնադարյան քաղաքակրթությունը Ռուսիայում

Սոցիալական միջավայրի կազմակերպումը: Ավատափրական պետութ-
յան առաջացումը: Ռուսական միասնական պետությունը:

Թեմա 25. Իսլամական քաղաքակրթությունը

Արաբական խալիֆայությունը: Իրանի խալամացումը: Իսլամական
մշակույթը:

Թեմա 26. Քոչվորական քաղաքակրթությունները

Թյուրք-սելջուկները: Սոնղոլական տերությունը: Օսմանյան կայսրութ-
յունը:

Գլուխ գ. ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՐ
ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻ ԾԵՍԻՆ

Թեմա 27. Նոր ժամանակի շեմին

Աշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները և դրանց հետևանքները:
Բացարձակ միավայետությունը:

Թեմա 28. Նոր Եվրոպայի ծնունդը

Ուժորմացիան: Նիդերլանդական հեղափոխությունը: Երեսնամյա
պատերազմը:

Թեմա 29. Արևմտյան Եվրոպայի մշակույթը XVI դ.-XVII դ. առաջին կեսին

Գրականությունը: Արվեստը: Առաջին գիտական հեղափոխությունը:

ՆՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ

Գլուխ Ա. ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԵՎԱՎՈ-
ՐՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ ԵՎՐՈՊԱՅՈՒՄ ԵՎ ԱՍԵՐԻԿԱՅՈՒՄ (XVII
ԴԱՐ – XX ԴԱՐԻ ՍԿԻՖԲ)

**Թեմա 30. Ժողովրդավարության ձևավորման գործընթացը նոր
ժամանակներում**

Արդյունաբերական հասարակության ընդհանուր բնութագիրը:
Լուսավորական շարժումը՝ հասարակության արդիականացման գաղափա-
րախոսություն: Սահմանադրական կարգի հաստատման միտումները և
զիսավոր արդյունքները:

Թեմա 31. Հասարակական-քաղաքական ուսմունքները և շարժումները

Ազատականությունը՝ լուսավորական շարժման շարունակություն:
Պահպանողականության առաջացումը և հասարակական նշանակությունը:
Ազգայնականությունը՝ ազգերի ազատագրման գաղափարախոսություն:
Աղքատության վերացման ուսմունքները և հասարակական շարժումները:

Թեմա 32. Սահմանադրական կարգերի հաստատման Անգլիայի ուղին

Խորհրդարանական միավեսուրյան ստեղծումը XVII-XVIII դարերում: Մեծ Բրիտանիայի հասարակական-քաղաքական կյանքը: Սահմանադրական կարգի ամրապնդումը:

Թեմա 33. Սահմանադրական կարգերի հաստատման Ֆրանսիայի ուղին

Սահմանադրական կարգերի հաստատման սկիզբը: Երկրորդ հանրապետությունը: Երկրորդ կայսրության անկումը և Երրորդ հանրապետության առաջացումը: Երրորդ հանրապետության ժողովրդավարացման գործընթացը:

Թեմա 34. Գերմանիայի և Իտալիայի հասարակական-քաղաքական զարգացման առանձնահատկությունները:

Գերմանիայի և Իտալիայի քաղաքական մասնատվածության հաղթահարումը: Գերմանական կայսրությունը՝ սահմանադրական միավետություն: Իտալական պետության և հասարակության արդիականացումը:

Թեմա 35. Ավստրո-Հունգարիան՝ առանձնահատուկ սահմանադրական կայսրություն

Բազմազգ տերության պատմական ուղին: Ավստրո-Հունգարիայի առաջացումը: Քաղաքական կյանքը:

Թեմա 36. Ռուսական քաղաքակրթության զարգացման ուղին

Ռուսաստանի արդիականացման սկիզբը: Ռուսական քաղաքակրթություն XIX դարում: Քաղաքակրթական ճգնաժամը:

Թեմա 37. Արդյունաբերական հասարակության ձևավորման ամերիկյան ուղին

Արդյունաբերական քաղաքակրթության ձևավորումը ԱՄՆ-ում: ԱՄՆ-ի հասարակական-քաղաքական կարգերի ժողովրդավարացումը:

Գլուխ Բ. ԱՐԵՎԵԼՔԻ ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՀԱՍՏՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թեմա 38. Օսմանյան կայսրությունը նոր ժամանակներում

Կայսրության դրույթունը: Օսմանյան կայսրությունը բարենորոգումների շրջանում: Օսմանյան կայսրությունը սուլթան Արդուլ Համիդ II-ի օրոր: Օսմանյան կայսրությունը երիտրուրքերի իշխանության շրջանում:

Թեմա 39. Իրանը նոր ժամանակներում

Իրանը XVIII դարի վերջին և XIX դարի առաջին կեսին: Բարիների շարժումը: Անգլ-ռուսական մրցակցությունն Իրանում: 1905-1911թթ. սահմանադրական շարժումը:

Գլուխ գ. ՆՈՐ ԺԱՍՏԱՎԿՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅՑԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ: ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՍՏԱԿԻԱՐՀԱՅՑԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՈՒԾ

Թեմա 40. Նվաճողական պատերազմները XIX դարի վերջին և XX դարի սկզբին

Նոր դարերի պատերազմների բնույթը: Աշխարհի տարածքային բաժանման համար պատերազմները: Բալկանյան ժողովուրդների ազատագրական պատերազմները և Եվրոպան:

Թեմա 41. Առաջին աշխարհամարտի պատճառները և սկիզբը

Արդյունաբերական քաղաքակրթության ճգնաժամը: Առաջին աշխարհամարտի մասնակիցների նպատակները: Պատերազմի սկիզբը և ռազմական գործողությունները 1914-1916 թթ.:

Թեմա 42. Ռուսաստանը և քաղաքակրթական պառակտումը 1917 թվականին

Տնտեսական և ռազմաքաղաքական ճգնաժամի խորացումը: Հեղափոխական մեծ ճգնաժամը Ռուսաստանում:

Թեմա 43. Առաջին աշխարհամարտի ավարտը և հանրագումարները

Խորհրդային Ռուսաստանը և Առաջին աշխարհամարտը: Քառյակմիության պարտությունը: Առաջին աշխարհամարտի հետևանքները:

Թեմա 44. Գեղարվեստական մշակույթը

XVII-XVIII դարերի գեղարվեստական մշակույթը: XIX դարի գեղարվեստական մշակույթի գլխավոր ուղղությունները: Գեղարվեստական մշակույթի ճգնաժամը:

ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆ

Գլուխ Ա. ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱՎԿԱՆ ՀԱՍՏԱԿՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐ ՃԳՆԱԺԱՄԸ: ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՍՏԱԿԻԱՐՀԱՅՑԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՈՒԾ

Թեմա 45. Առաջին աշխարհամարտի արդյունքների ամփոփումը

Փարիզի խորհրդաժողովը: Վերսալ-վաշինգտոնյան համակարգը:

Թեմա 46. Ամրողատիրական վարչակարգերը

Ամրողատիրության էուրյունը: Ֆաշիստական վարչակարգը Իտալիայում: Նացիոնալ-սոցիալիզմը Գերմանիայում:

Թեմա 47. Արևմտյան ժողովրդավարության երկրները

Ազատականություն: Անձ Բրիտանիա: Ֆրանսիա: ԱՄՆ:

Թեմա 48. Զարգացած երկրների տնտեսությունը միջպատերազմյան շրջանում

Բարգավաճման ժամանակաշրջանը: Անձ ճգնաժամը (1929-1933 թթ.): ճգնաժամից դուրս գալու ուղիները, «Նոր կուրսը»:

Թեմա 49. Սոցիալիզմի խորհրդային տնտեսական մոդելը

Նոր տնտեսական քաղաքականությունը: Պլանային տնտեսությունը: Սոցիալիզմի կառուցման խորհրդային մոդելը:

Թեմա 50. Մերձավոր և Սիրիան Արևելքի երկրները XX դարի առաջին կեսին

Թուրքիա: Իրան:

Թեմա 51. Սիցազգային հարաբերությունները Երկրորդ աշխարհամարտի նախօրյակին

Սիցազգային հարաբերությունների ընդհանուր միտումները: Խաղաղապահական ձեռնարկումների ձախողումը: Վերսալ-Վաշինգտոնյան համակարգի փլուզումը: Ազգերի լիգայի ձախողումը, ռազմատենչ խմբավորման ձևավորումը:

Թեմա 52. Երկրորդ համաշխարհային պատերազմը

Պատերազմի պատճառները: Աշխարհամարտի սկիզբը, փուլերը: Խորհրդային Սիուրյան Հայրենական մեծ պատերազմը: Հակահիտերյան խմբավորման ստեղծումը: Արմատական բեկումը պատերազմում: Ազատագրում գերմանական ֆաշիզմից: Աշխարհամարտի ավարտը: Պատերազմի հետևանքները և արդյունքները:

Գլուխ Բ. ԱՇԽԱՐՀԸ ՍԱՌԸ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԺԱՍՏԱԿԱԾՐՁԱՆՈՒՄ

Թեմա 53. Սառը պատերազմը

Ուժերի նոր դասավորությունը: Սառը պատերազմի սկիզբը: Արևմտյան և Արևելյան խմբավորումների ձևավորումը

Թեմա 54. Արևմտյան աշխարհի երկրները. ԱՍՆ և Մեծ Բրիտանիա

ԱՍՆ: Մեծ Բրիտանիա:

Թեմա 55. Արևմտյան աշխարհի երկրները. Ֆրանսիա, Գերմանիա, Իտալիա

Ֆրանսիա: Գերմանիա: Իտալիա:

Թեմա 56. Սիալվորված ազգերի կազմակերպությունը՝ ՍԱԿ: Եվրոպայի միասնացման գործընթացը

ՍԱԿ-ի ստեղծումը: ՍԱԿ-ի կառույցը: Եվրոպայի միասնացումը:

Գլուխ Գ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՆՈՐ ԻՐԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ

Թեմա 57. Նոր աշխարհակարգը

Հետսառապատերազմյան նոր աշխարհակարգը: Արմատական փոփոխություններ միջազգային հարաբերություններում: Սառը պատերազմի ավարտը և նոր ընկալումները:

Թեմա 58. ԽՍՀՄ-ի փլուզումն ու նորանկախ պետությունների առաջացումը

Վերակառուցման գործընթացը: ԽՍՀՄ-ի փլուզման գործընթացը: ԽՍՀՄ փլուզման հետևանքները: Համագործակցությունը հետխորհրդային տարածքում:

Թեմա 59. Ազգերի ինքնորոշման հիմնախնդիրն ու չճանաչված պետությունները

Ազգերի ինքնորոշման գաղափարի ծագումն ու գարգացումը: Ազգերի ինքնորոշման գաղափարը Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո: Չճանաչված կամ ինքնահոչակ պետություններ:

Գլուխ Դ. ՄԵԴԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ

Թեմա 60. Մշակույթի զարգացման փուլերն ու միտումները

Մշակույթի զարգացման փուլերը: Հիմնական ուղղությունները: Զանգ-վածային մշակույթը: Մշակույթի զարգացման միտումները XXI դարի սկզբին:

Թեմա 61. Գեղարվեստական մշակույթը

Գրականությունը: Արվեստը:

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱԿՆԵՐԻ ԶԵՎԱԹՈՒՂԹ

2017 թ. մասնակնան բննություն Պատասխանակի ձևաթուղթ Համաշխարհային պատություն																																																																																																																
ազգանուն անուն հայրանուն		 անձնական համար																																																																																																														
<div style="background-color: #e67e22; color: white; padding: 2px 10px; border-radius: 5px; display: inline-block;"> Եղել ուշադիր </div> <div style="margin-left: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> * Լրացրեք միայն սև գծային գրիչով: * Ձեր ընտրած տարրերակի համարին համապատասխանող վաճառկում դրեք X նշանը (մինմուն սրբազնի մեջկող ապէիլ կանոնակիրութ ամենացած նշում կիամարդի միսալ): * Թվերով գրեք հետևյալ տեսքով՝ 1234567890 </div>																																																																																																																
1 3 Թեսություն № <table style="display: inline-table; border: 1px solid black; padding: 2px; margin-right: 10px;"> <tr><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td><td style="width: 25px; height: 20px;"></td></tr> </table>																																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 2.5%;">1</td><td style="width: 2.5%;">2</td><td style="width: 2.5%;">3</td><td style="width: 2.5%;">4</td><td style="width: 2.5%;">5</td><td style="width: 2.5%;">6</td><td style="width: 2.5%;">7</td><td style="width: 2.5%;">8</td><td style="width: 2.5%;">9</td><td style="width: 2.5%;">10</td><td style="width: 2.5%;">11</td><td style="width: 2.5%;">12</td><td style="width: 2.5%;">13</td><td style="width: 2.5%;">14</td><td style="width: 2.5%;">15</td><td style="width: 2.5%;">16</td><td style="width: 2.5%;">17</td><td style="width: 2.5%;">18</td><td style="width: 2.5%;">19</td><td style="width: 2.5%;">20</td><td style="width: 2.5%;">1</td></tr> <tr> <td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr> <td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr> <td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr> <td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1	1																			2	2																			3	3																			4	4																												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1																																																																																												
1																			2																																																																																													
2																			3																																																																																													
3																			4																																																																																													
4																																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 2.5%;">21</td><td style="width: 2.5%;">22</td><td style="width: 2.5%;">23</td><td style="width: 2.5%;">24</td><td style="width: 2.5%;">25</td><td style="width: 2.5%;">26</td><td style="width: 2.5%;">27</td><td style="width: 2.5%;">28</td><td style="width: 2.5%;">29</td><td style="width: 2.5%;">30</td><td style="width: 2.5%;">31</td><td style="width: 2.5%;">32</td><td style="width: 2.5%;">33</td><td style="width: 2.5%;">34</td><td style="width: 2.5%;">35</td><td style="width: 2.5%;">36</td><td style="width: 2.5%;">37</td><td style="width: 2.5%;">38</td><td style="width: 2.5%;">39</td><td style="width: 2.5%;">40</td><td style="width: 2.5%;">1</td></tr> <tr> <td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr> <td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr> <td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr> <td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>			21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	1	1																			2	2																			3	3																			4	4																												
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	1																																																																																												
1																			2																																																																																													
2																			3																																																																																													
3																			4																																																																																													
4																																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 2.5%;">41</td><td style="width: 2.5%;">42</td><td style="width: 2.5%;">43</td><td style="width: 2.5%;">44</td><td style="width: 2.5%;">45</td><td style="width: 2.5%;">46</td><td style="width: 2.5%;">47</td><td style="width: 2.5%;">48</td><td style="width: 2.5%;">49</td><td style="width: 2.5%;">50</td><td style="width: 2.5%;">51</td><td style="width: 2.5%;">52</td><td style="width: 2.5%;">53</td><td style="width: 2.5%;">54</td><td style="width: 2.5%;">55</td><td style="width: 2.5%;">56</td><td style="width: 2.5%;">57</td><td style="width: 2.5%;">58</td><td style="width: 2.5%;">59</td><td style="width: 2.5%;">60</td><td style="width: 2.5%;">1</td></tr> <tr> <td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr> <td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr> <td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr> <td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>			41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	1	1																			2	2																			3	3																			4	4																												
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	1																																																																																												
1																			2																																																																																													
2																			3																																																																																													
3																			4																																																																																													
4																																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 2.5%;">61</td><td style="width: 2.5%;">62</td><td style="width: 2.5%;">63</td><td style="width: 2.5%;">64</td><td style="width: 2.5%;">65</td><td style="width: 2.5%;">66</td><td style="width: 2.5%;">67</td><td style="width: 2.5%;">68</td><td style="width: 2.5%;">69</td><td style="width: 2.5%;">70</td><td style="width: 2.5%;">71</td><td style="width: 2.5%;">72</td><td style="width: 2.5%;">73</td><td style="width: 2.5%;">74</td><td style="width: 2.5%;">75</td><td style="width: 2.5%;">76</td><td style="width: 2.5%;">77</td><td style="width: 2.5%;">78</td><td style="width: 2.5%;">79</td><td style="width: 2.5%;">80</td><td style="width: 2.5%;">1</td></tr> <tr> <td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td></tr> <tr> <td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td></tr> <tr> <td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td></tr> <tr> <td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>			61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	1	1																			2	2																			3	3																			4	4																												
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	1																																																																																												
1																			2																																																																																													
2																			3																																																																																													
3																			4																																																																																													
4																																																																																																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">Գիրքար տեղ</td><td style="width: 25%;">1</td><td style="width: 25%;">2</td><td style="width: 25%;">3</td><td style="width: 25%;">4</td><td style="width: 25%;">1</td></tr> <tr> <td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td>2</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td>4</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>			Գիրքար տեղ	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	1					1				1				1				1					2					2				2				2				2					3					3				3				3				3					4					4				4				4				4				
Գիրքար տեղ	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1																																																																																											
1					1				1				1				1																																																																																															
2					2				2				2				2																																																																																															
3					3				3				3				3																																																																																															
4					4				4				4				4																																																																																															
Այսպիսի պատությունը կատարելու համար պահանջված է պատությունը:																																																																																																																
Ծանոթ և բարեկարգ կարգություն:																																																																																																																

ՈՒԾԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Դիմուրքը կարող է թեստ-գրքոյիկ դատարկ մասերում սևագրություն կատարել: Թեստ-գրքով չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ճևաբուղքը, որի ճիշտ լրացումից է նաև կախված դիմուրքի քննական միավորը:

ՀԱՆՁՆԱՐԱՐՎՈՂ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Համաշխարհային պատմություն, 10-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքեր, Ա. Քոսյան և ուրիշներ, Երևան, 2009:
2. Համաշխարհային պատմություն, 11-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքեր, Ռ. Սաֆրաստյան և ուրիշներ, Երևան, 2010:
3. Համաշխարհային պատմություն, 12-րդ դասարանի ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքեր, Ա. Նազարյան և ուրիշներ, Երևան, 2011: